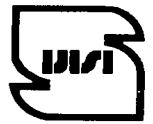

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۶۶۳۶

چاپ اول

شهریور ۱۳۹۲

INSO
16636

1st. Edition
Sep.2013

مجموعه نویسه کدشده الفبای یونانی برای تبادل
اطلاعات کتاب‌شناسی

**Greek alphabet coded character set for
bibliographic
information interchange**

ICS:35.040;35.240.30

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۴ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) و وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«مجموعه نویسه کدشده الفبای یونانی برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی»

رئیس:

پهلوانیان، حسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات و
دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)

سمت و /یا نمایندگی

شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

دبیر:

حقوقی، حسین کامبیز
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

آذرکار، سیدعلی
(فوق لیسانس مهندسی کامپیوتر)

شرکت مهندسی پدیدپرداز
کارشناس پروانه‌دار استاندارد

رادمان، جواد
(دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)

شرکت مبین‌نت

فراهانی، فهیمه
(لیسانس حسابداری)

شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

فنون‌ی الاصل، حشمت اله
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

مخابرات شرکت نفت

مظاهری، محمدحسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

ممدوح، حسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)

شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

محسن‌زاده، علی‌اکبر
(فوق لیسانس مخابرات)

کارشناس مخابرات

نظری، فاطمه
(فوق لیسانس فناوری اطلاعات - برنامه‌ریزی سیستم‌ها)

شورای عالی انفورماتیک

استاندارد «مجموعه‌نویسه کدشده الفبای یونانی برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط شرکت آگاهان ارتباط آریا، تهیه و تدوین شده و در دویست و هفتاد و نهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد رایانه و فرآوری داده‌ها مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:
ISO 5428:1984, Greek alphabet coded character set for bibliographic information interchange

این استاندارد در رابطه با الفبای زبان یونانی برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی است. چون این زبان، یک زبان رایج و متداول در اروپا در حال حاضر نمی‌باشد و با توجه به اینکه هیچ‌گونه وجه مشارکتی با زبان فارسی ندارد لذا دارای خصوصیتی است که فقط در قالب همان زبان قابل فهم است بدین ترتیب موارد استفاده از آن و علایم تفکیک‌کننده حروف و جملات در این زبان تا جایی که برای فارسی زبانان قابل فهم باشد به فارسی برگردانده شده و مواردی که غیرقابل برگردان به فارسی بوده به همان حالت اصلی آورده شده است لذا برای درک این موارد، مراجعه به استاندارد مرجع که برگردان فارسی از آن انجام شده ضروری است. راهکار فوق با بحث در کمیته فنی و تجمیع نظرات در آن کمیته به دست آمده است.

« مجموعه‌نویسه کدشده الفبای یونانی برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی »

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد، بازنمایی یک مجموعه ۷۳ نویسه نگاره‌ای به همراه بازنمایی‌های کدشده آن‌ها است. این استاندارد متشکل از یک جدول کد، و یک راهنما که هر نویسه نگاره‌ای مورد استفاده از آن و نام آن را نشان می‌دهد، است. یادآوری‌های توضیحی نیز در آن شامل شده است.

۲-۱ این نویسه‌ها، همراه با نویسه‌هایی که در استاندارد بین‌المللی مرجع ISO 646 (دنباله ISO ۸ ESC) مشخص شده، تشکیل یک مجموعه‌نویسه برای فراخوان‌های تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی، شامل حاشیه‌نویسی‌های آن‌ها در الفبای یونانی را می‌دهد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن موردنظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است :

2-1 ISO 646, Information processing - ISO 7-bit coded character set for information interchange .

2-2 ISO 2022, Information processing - ISO 7-bit and 8-bit coded character sets - Code extension techniques.

2-3 ISO 2375, Data processing - Procedure for registration of escape sequences. International register of character sets to be identified by means of escape sequences.

۳ پیاده‌سازی

۱-۳ پیاده‌سازی این مجموعه‌نویسه کدشده در محیط فیزیکی و برای انتقال، با در نظر گرفتن نیاز برای واریسی خطا، موضوع سایر نشریات ISO است (به بند ۷ مراجعه شود).

۲-۳ پیاده‌سازی این استاندارد ملی براساس (برطبق) مقررات^۱ استاندارد ISO 2022 بوده و با دنباله‌های گریز زیر که شماره ۵۵ به آن اختصاص داده شده و در فهرست ثبت استانداردهای بین‌المللی ISO طبق شرایط استاندارد ISO 2375 به ثبت رسیده است شناسایی می‌شوند:

G0: ESC ۲/۸ ۵/۳

G1: ESC ۲/۹ ۵/۳

G2: ESC ۲/۱۰ ۵/۳

G3: ESC ۲/۱۱ ۵/۳

۳-۳ از موقعیت‌های اختصاص نیافته در جدول کد نباید در تبادل اطلاعات بین‌المللی کتاب‌شناسی استفاده کرد.

۴ جدول کد

جدول ۱

					b ₇	0	0	0	0	1	1	1	1
					b ₆	0	0	1	1	0	0	1	1
					b ₅	0	0	1	1	0	0	1	1
						0	1	2	3	4	5	6	7
b ₄	b ₃	b ₂	b ₁										
0	0	0	0	0				⋈		N		ν	
0	0	0	1	1			∕	⋈	A	Ξ	α	ξ	
0	0	1	0	2			/	∕	B	O	β	ο	
0	0	1	1	3			∕	∕		Π	ℓ	π	
0	1	0	0	4			~	∕	Γ	Φ	γ	φ	
0	1	0	1	5			□	/	Δ	P	δ	ρ	
0	1	1	0	6			□		E	Σ	ε	σ	
0	1	1	1	7			ι		ς		ς	ς	
1	0	0	0	8					F	T	F	τ	
1	0	0	1	9					Z	Υ	ζ	υ	
1	0	1	0	10					H	Φ	η	φ	
1	0	1	1	11				•	Θ	X	θ	χ	
1	1	0	0	12					I	Ψ	ι	ψ	
1	1	0	1	13					K	Ω	κ	ω	
1	1	1	0	14					Λ	⊗	λ	⊗	
1	1	1	1	15					M		μ		

۵ راهنما

موقعیت در جدول	نگاره	نام	توضیحات	
۲/۱	◌	اکسان گراو	در بالای حرف تایپ می‌شود.	
۲/۲	◌	تشدید حد	در بالای حرف تایپ می‌شود.	
۲/۳	◌◌	زیر و زیر	در بالای حرف تایپ می‌شود.	
۲/۴	◌	ابروی خمیده ^۱	در بالای حرف تایپ می‌شود.	
۲/۵	◌	تنفس صاف ^۲ (آسان) ادا کردن با صدای ملایم ملایم	در بالای یک حرف کوچک، قبل از یک حرف بزرگ چاپ می‌شود.	
۲/۶	◌	تنفس سخت (ادای کلمه با صدای ناهنجار)	در بالای یک حرف کوچک، قبل از یک حرف بزرگ چاپ می‌شود.	
۲/۷	◌	زیرنویس لوتا	در بالای یک حرف کوچک، قبل از یک حرف بزرگ چاپ می‌شود.	
۳/۰	«	نقل قول زاویه باز	به دنبال حروفی از آن‌ها به‌عنوان اعداد زیر ۱۰۰۰ استفاده می‌شود می‌آیند. قبل از حروفی که از آن‌ها به‌عنوان اعداد زیر ۱۰۰۰ استفاده می‌شود می‌آیند. یک نقطه در بالا	
۳/۱	»	نقل قول زاویه بسته		
۳/۲	◌◌	نقل قول دوبل باز		
۳/۳	◌◌	نقل قول دوبل بسته		
۳/۴	◌	پریم بالا		
۳/۵	◌	پریم پایین		
۳/۱۱	◌	نقطه در بالا، سمی کولون یونانی		
۳/۱۵	;	علامت سوال یونانی		
۴/۱	A	آلفا		حرف بزرگ
۴/۲	B	بتا		حرف بزرگ
۴/۴	Γ	گاما		حرف بزرگ
۴/۵	Δ	دلتا	حرف بزرگ	
۴/۶	E	اپسیلون	حرف بزرگ	
۴/۷	Ϝ	استیگما	حرف از رده خارج که به عنوان ۶ از آن استفاده می‌شود (حرف بزرگ).	
۴/۸	F	دی‌گاما	حرف از رده خارج که به عنوان ۶ از آن استفاده می‌شود (حرف بزرگ).	
۴/۹	Z	زتا	حرف بزرگ	
۴/۱۰	H	اتا	حرف بزرگ	
۴/۱۱	Θ	تتا	حرف بزرگ	
۴/۱۲	I	لوتا	حرف بزرگ	
۴/۱۳	K	کاپا	حرف بزرگ	
۴/۱۴	Λ	لمبدا	حرف بزرگ	
۴/۱۵	M	مو	حرف بزرگ	
۵/۰	N	NU(نو)	حرف بزرگ	
۵/۱	Ξ	زی(Xi)	حرف بزرگ	

- 1 -Curved Tilde
- 2 -Smooth breathing

حرف بزرگ	اومیکرون	Ο	۵/۲
حرف بزرگ	Pi (پی)	Π	۵/۳
حرف از رده خارج که از آن به عنوان ۹۰ استفاده می‌شود (حرف بزرگ).	کوپا	Φ	۵/۴
حرف بزرگ	رو	Ρ	۵/۵
حرف بزرگ	زیگما	Σ	۵/۶
حرف بزرگ	تاو	Τ	۵/۷
حرف بزرگ	آپسیلون	Υ	۵/۸
حرف بزرگ	فی (فای)	Φ	۵/۹
حرف بزرگ			۵/۱۰
حرف بزرگ	چی	Χ	۵/۱۱
حرف بزرگ	زای	Ψ	۵/۱۲
حرف بزرگ	امگا	Ω	۵/۱۳
حرف از رده خارج که از آن به عنوان ۹۰۰ استفاده می‌شود (حرف بزرگ).	سامپی	Ϛ	۵/۱۴
حرف کوچک	آلفا	α	۶/۱
حرف کوچک	بتا	β	۶/۲
حرف کوچک	بتا	β	۶/۳
حرف کوچک	گاما	γ	۶/۴
حرف کوچک	دلتا	δ	۶/۵
حرف کوچک	اپسیلون	ε	۶/۶
حرف کوچک	استیگما	ς	۶/۷
حرف از رده خارج که از آن به عنوان ۶ استفاده می‌شود (حرف کوچک).	دیگاما	Γ	۶/۸
حرف کوچک	زتا	ζ	۶/۹
حرف کوچک	اتا	η	۶/۱۰
حرف کوچک	تتا	θ	۶/۱۱
حرف کوچک	لوتا	ι	۶/۱۲
حرف کوچک	کاپا	κ	۶/۱۳
حرف کوچک	لمبدا	λ	۶/۱۴
حرف کوچک		μ	۶-۱۵
حرف کوچک	نو (Nu)	ν	۷/۱۰
حرف کوچک	زی (Xi)	ξ	۷/۱۱
حرف کوچک	اومیکرون	ο	۷/۱۲
حرف کوچک	پی	π	۷/۱۳
حرف از رده خارج که از آن به عنوان ۹۰ استفاده می‌شود (حرف کوچک).	کوپا	φ	۷/۱۴
حرف کوچک	رو (Rho)	ρ	۷/۱۵

حرف با شکل کوچک که در شروع یا وسط کلمات یافت می‌شود.	سیگما	σ	۷/۶
حرف با شکل کوچک در انتهای کلمات یافت می‌شود.	سیگما	ς	۷/۷
حرف کوچک	تاو	τ	۷/۸
حرف کوچک	آپسیلون	υ	۷/۹
حرف کوچک	فی	φ	۷/۱۰
حرف کوچک	چی	χ	۷/۱۱
حرف کوچک	پسای	ψ	۷/۱۲
حرف کوچک	امگا	ω	۷/۱۳
حرف از رده خارج که از آن به عنوان ۹۰۰ استفاده می‌شود.	سامپی	ς	۷/۱۴

۶ یادآوری‌های توضیحی

۶-۱ انواع نویسه‌ها

الف) زیر و زبرها (به‌طور مثال، آکسان گراو، آکسان حاد و دیگر زیر و زبرها). از این نویسه‌ها همواره در ارتباط با سایر نویسه‌ها استفاده می‌شود و در ستون ۲ جدول قرار دارند؛

ب) نویسه‌های الفبایی (به‌طور مثال آلفا، بتا و غیره). این نویسه‌ها در ستون ۴ تا ۷ جدول کد یافت می‌شود؛

پ) نمادها (به‌طور مثال نقل قول، زاویه‌ها باز و غیره). این نویسه‌ها در ستون ۳ جدول کد قرار دارد؛

۶-۲ زیر و زبرها و نحوه تلفظ آنها

زیر و زبرهای یونانی و نحوه تلفظ آنها قبل یا روی یک نویسه، بسته به این که آیا نویسه یک حرف بزرگ یا کوچک است، چاپ می‌شود. زیر و زبرها همواره جلوتر از نویسه‌ای که آن را تغییر می‌دهند می‌آیند. تا با این وجود زیرنویس ... تا زیر حرف کوچک و بعد از حرف بزرگ نوشته می‌شود. زیر و زبرهای چندگانه باید در جدول به ترتیبی که ظاهر می‌شود، از چپ به راست یا از بالا به پایین خوانده شوند.

۷ کتاب‌شناسی

[۱] ایزو ۹۶۲؛ پردازش اطلاعات- پیاده‌سازی مجموعه‌نویسه کدشده هفت‌بیتی و هفت و هشت بیت

بسط‌های آن روی نوار مغناطیسی ۹ لبه با عرض ۱۲/۷mm (میلی‌متر) ۰/۵in (اینچ)

[۲] ایزو ۱۱۱۳؛ پردازش اطلاعات- بازنمایی مجموعه‌نویسه کدشده هفت‌بیتی روی نوار پانچ‌شده.

[۳] ایزو ۱۱۵۵؛ پردازش اطلاعات- استفاده از بیت توازن طولی برای آشکارسازی خطاها در پیام اطلاعاتی

[۴] ایزو ۱۱۱۷؛ پردازش اطلاعات- ساختار نویسه برای شروع/توقف و انتقال هم‌زمان

[۵] ایزو ۱۷۴۵؛ پردازش اطلاعات- رویه‌های کنترل حالت پایه (مد پایه) برای سامانه‌های ارتباطی داده

[۶] ایزو ۶۵۸۶؛ پردازش داده- پیاده‌سازی مجموعه‌نویسه‌های گذشته هفت و هشت بیتی روی نوارهای پنج‌شده.